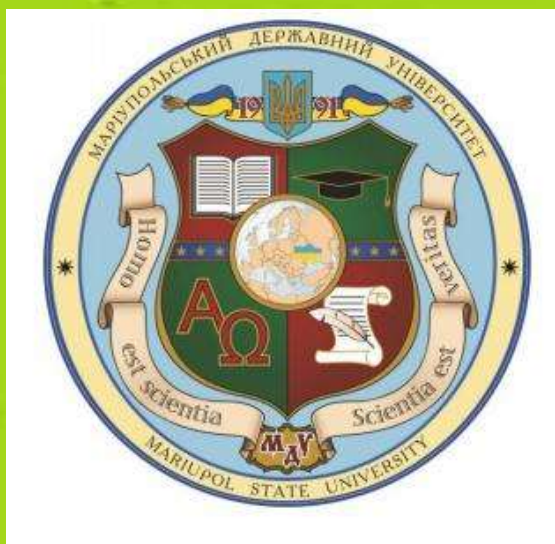


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО  
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА  
УНІВЕРСИТЕТ ЗАХІДНОЇ МАКЕДОНІЇ (ГРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)

Всеукраїнська науково-практична конференція  
з міжнародною участю

**НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В УМОВАХ  
ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ**



Маріуполь – 2019

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ  
МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

**УНІВЕРСИТЕТ ЗАХІДНОЇ МАКЕДОНІЇ (ГРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)**

**Всеукраїнська науково-практична конференція  
з міжнародною участю**

**НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В  
УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ**

**Маріуполь – 2019**

УДК 37(063)

**Нова українська школа в умовах викликів сучасності:** зб. тез доповідей І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11 квітня 2019 року / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької. Маріуполь: МДУ, 2019. 248 с.

***Члени редколегії:***

**Задорожна-Княгницька Л.В.,** доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

**Воєвутко Н.Ю.,** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

**Грива Елені,** професор прикладної лінгвістики кафедри початкової освіти Університету Західної Македонії

**Мойсеєнко Р.М.,** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

**Нетреба М.М.,** кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

**Пападопулу Васілікі,** професор факультету педагогіки Університету Західної Македонії

**Ромашенко В.Є.,** кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

**Тимофєєва І.Б.,** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету іноземних мов  
Маріупольського державного університету  
(протокол № 7 від 26 березня 2019 року)

**Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,  
опублікованих у збірнику**

© Колектив авторів, 2019

© Кафедра педагогіки та освіти МДУ, 2019

протягом року в школі. В Україні має змінитися ставлення до поняття “оцінювання” і як швидко це відбудеться – залежить від вчителів [5, с. 62].

Отже, підсумовуючи викладене, ми б хотіли зазначити, що форма оцінювання Нової української школи набула ряд певних та кардинальних змін, які на перший погляд, можуть здаватися неефективними та досить сміливими. Повинен пройти деякий час аби учні та їхні батьки прийняли та звикли до нової системи оцінювання. Все це також буде залежати від вміння вчителів компетентно використовувати здобуті навички та вміння залучати учнів до роботи та розвитку.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти в Україні на рубежі століть. *Вища освіта України*. Львів, 2000. 78 с.
2. Делікатний К.Г. Оцінка знань як органічна частина процесу навчання. Київ.: Рад. шк., 2009. 50 с.
3. Кремень В.Г. Філософія освіти XXI століття. *Освіта України*. Київ.: 2002. 103 с.
4. Мороз В. Рейтингова система оцінювання знань учнів. *Освітнянин*. 2006. №4. 20 с.
5. Сухорский С.Ф. Самоконтроль і самооцінка учнями знань. Київ.: Рад. шк., 2005. №5-6. 61-63 с.

**Хаджинова І.В.,**

асистент кафедри педагогіки та освіти,  
*Маріупольський державний університет*

### **ВИКОРИСТАННЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ**

На даному етапі реформування освіти змінюється ставлення до вивчення іноземної мови. За новими програмами, володіння іноземною мовою – це не знання сукупності правил і граматичних конструкцій, а уміння використовувати мову в повсякденному житті. Таке зміщення акценту збігається із сучасною тенденцією – компетентнісним підходом до навчального процесу, за яким спілкування іноземною мовою є однією з десяти ключових компетентностей людини XXI століття [4].

Головним завданням викладачів іноземної мови стає не просто навчити говорити мовою, а навчити сприймати інформацію від іноземного носія, аналізувати її, вирішувати комунікативні завдання та ефективно функціонувати у полікультурному середовищі. Все це відноситься до навичок мислення високого рівня, коли учень вміє аналізувати і синтезувати інформацію, робити логічні висновки, будувати докази, критично оцінювати факти, грамотно представляти результати виконаних досліджень. Для реалізації таких цілей було запропоновано використовувати таксономію Блума.

Таксономія Блума була розроблена в 1956 році групою психологів на чолі з Бенджаміном Блумом. Вченими була запропонована шестирівнева діаграма, яка представляла загальні способи і правила чіткого формулювання та впорядкування педагогічних цілей. На думку вченого, цілі навчання безпосередньо залежать від ієрархії розумових процесів: запам'ятовування (remembering), розуміння (understanding), застосування (application), аналіз

(analysis), синтез (synthesis) та оцінка (evaluation). Кожному з цих рівнів за допомогою певних дієслів може пропонуватися набір завдань [2, с. 3].

Практичне застосування таксономії Блума під час навчання молодших школярів іноземної мови ми можемо розглянути на прикладі фрагментів уроку у 3 класі на тему: “Professions”.

Перший рівень, рівень знань (Knowledge Level), учень запом’ятовує та відтворює інформацію. Ключові слова: who, what, why, when, where, which, choose, find, how, show, spell, name, order, recognize, repeat. Наприклад:

1. Look at the blackboard. (Вчитель показує картки із зображенням професій та називає їх).

2. Say after me. (Учні повторюють за вчителем назви професій).

3. Repeat the list of professions. What do you remember? (Учні називають професії, які вони запам’ятали).

Другий рівень, рівень розуміння (Comprehension Level), учень сприймає викладене й передає в іншій формі, своїми словами. Ключові слова: compare, explain, illustrate, translate, show, classify. Наприклад:

1. Show me a doctor, a teacher, a driver.

2. Who is this man? (вчитель вказує на малюнок та запитує учнів).

Третій рівень – це застосування отриманих знань (Application Level), передбачає вміння учня без зовнішньої підказки застосовувати у новій ситуації знання. Ключові слова: apply, choose, interview, organize, plan, select, demonstrate, illustrate, practice, use, write. Наприклад, вчитель демонструє учням зображення різних професій і пропонує наступне: Imagine, that you are two friends. Ask each other about your professions.

Рівень аналізу інформації (Analysis Level) формує уміння розділяти матеріал на окремі складові, порівнювати частини, встановлюючи їхні взаємозв’язки, логіку. Ключові слова: analyze, compare, divide, examine, list, take part in, test. Наприклад: Завдання: Розпізнай, яку професію описано у тексті. You know a lot of professions. Look, I have some letters from different people. I want to read them and you will say what these people are.

1. I like children very much. I like to read books, to write on the blackboard too. Who am I? (a teacher.)

2. I like children very much, but I do not like to write on the blackboard. I go to the hospital every day. Who am I? (a doctor.)

3. I like cars and buses. I like to travel very much. I can drive a car, a bus or a tram too. Who am I? (a driver)

4. I like flowers and trees. Every day I go to the garden and water flowers there. Who am I? (a gardener)

4) You are very good pupils. And now tell me, please, what other professions do you know?

Рівень синтезу (Synthesis Level), спрямований на розвиток у учнів здатності до творчого поєднання частин або елементів у нове ціле з іншими властивостями. Ключові слова: create, plan, construct, imagine, propose, collect, construct, develop, organize, prepare. Create your own story about professions that we have already learnt.

Рівень оцінки отриманих знань (Evaluation Level) формує уміння учнів робити кількісні та якісні оцінки, що ґрунтовані на використанні критеріїв або стандартів, та формулювати цінності судження про ідеї. Ключові слова: select, choose, decide, debate, check, recommend, compare. Наприклад: Обери твердження, які на твою думку містять помилки та підкресли їх. Заміни підкреслені слова правильними.

Таксономія Бенджаміна Блума спрямована на те, щоб вчитель початкової школи будував структуру уроку, використовував систему вправ та завдань за рівнями наростання складності. Мета вчителя не просто навчати дітей розуміти та усвідомлювати матеріал, а й оперувати ним (аналізувати, порівнювати, знаходити помилки, доводити власну думку, оцінювати, застосовувати у нових ситуаціях). Формування в учнів навичок мислення високого рівня під час вивчення англійської мови дозволить навчити учнів мислити критично та сформувати конкурентоспроможну особистість, яка вміє критично мислити іноземною мовою.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Bloom B. S. Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goal. New York: Longman, 1984. 207 p.
2. Аношкова Т.А. Застосування таксономії Блума у навчанні іноземної мови. URL: [http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/anoshkova\\_zastosuvannya.pdf](http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/anoshkova_zastosuvannya.pdf) (Дата звернення: 10.03.2019)
3. Пометун О. Що таке таксономія Блума і як вона працює на уроці. URL: <http://www.criticalthinking.expert/usi-materialy/shho-take-taksonomiya-bluma-i-yak-vona-pratsyuє-na-urotsi/> (Дата звернення: 10.03.2019)
4. Шаленко О. Іноземна мова: від навчального предмета до життєвого уміння. *British Council Ukraine*. URL: <http://www.britishcouncil.org.ua/year-of-english/updates/blog/foreign-language-life-skill> (Дата звернення: 10.03.2019).

**Хом'юк І. В.,**

д. пед. наук, професор,  
професор кафедри дошкільної та початкової освіти,  
*Вінницький державний педагогічний університет  
імені Михайла Коцюбинського*

### **ВИКОРИСТАННЯ РОЗВИВАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Зазначимо, що стандарт 2011 року переважно орієнтував освітян на формування в учнів молодшого шкільного віку предметних компетентностей, тоді як новостворювані нормативи націлені на досягнення й ключових. Кожна освітня галузь, і математика в тому числі, володіє освітнім потенціалом, який реалізовується наскрізно в процесі навчання кожного предмета та є необхідним для формування кожної ключової компетентності, усебічно розвиненої особистості. Наприклад, внеском математичної освітньої галузі у формування компетентності уміння вчитися є доводити правильність певного судження та власної думки; інформаційно-цифрової компетентності є діяти за алгоритмом та складати алгоритм [3, с.15]. Для досягнення цієї мети необхідно впроваджувати